

CITY IMPACT DISTRICTS
STAVANGER SENTRUM

Kristin Gustavsen, prosjektleder

MODELL FOR MER
BÆREKRAFTIG
OFFENTLIG-PRIVAT
SAMARBEID OM SENTRUM
Utvikling og drift

Kapital - felles kultur (ref. Morten)

INNHOOLD

BAKGRUNN

ORGANSIERING

ANSVARsomRÅDER

EKSEMPLER FRA NOEN PÅGÅENDE PROSJEKTER

BYROMSSTRATEGI m/vitaliseringsplan

DISTRIKTER

2015 Forprosjekt integrert i arbeidet med KDP Stavanger sentrum

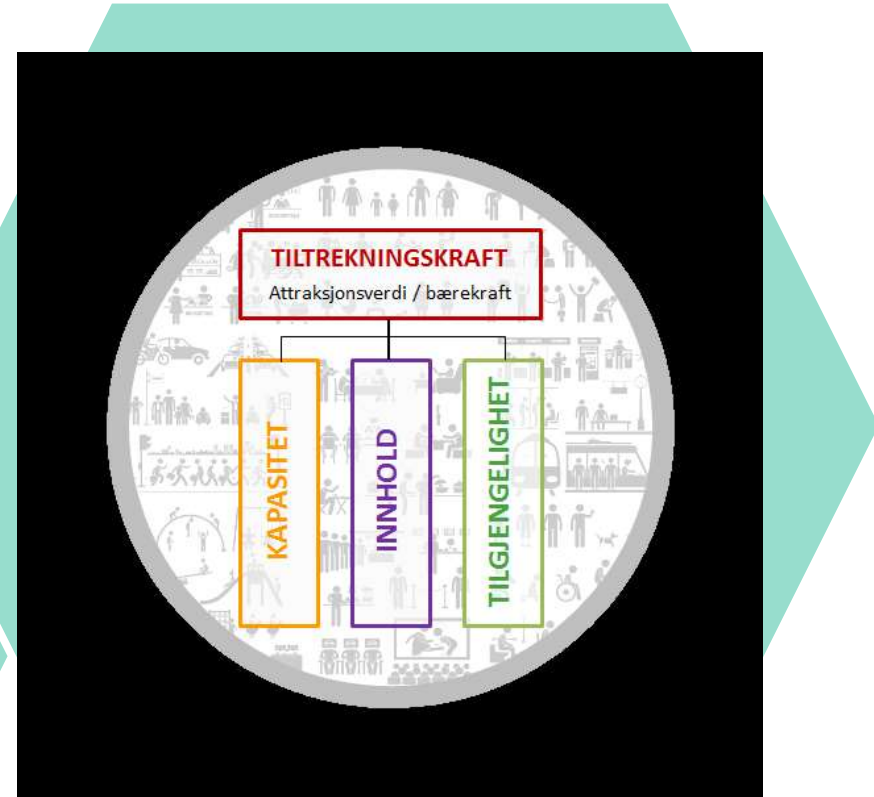
**2016 Opprettelse av FoU-prosjektet CID, første prosjektperiode
(mars – november 2016)**

2017 Vedtatt forlengelse

BAKGRUNN TO INN FALLSVINKLER

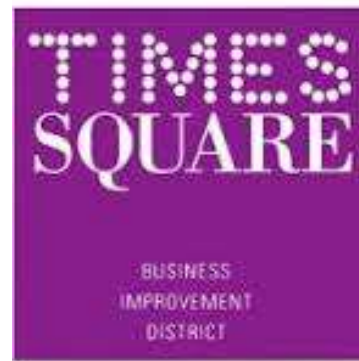

BUSINESS IMPROVEMENT DISTRICTS

KDP STAVANGER SENTRUM

BUSINESS IMPROVEMENT DISTRICT (BID)

KDP STAVANGER SENTRUM, åpen planprosess

Idé- og konseptutvikling
13 grupper // 7 personer // 1 fasilitator // 2 møter // 10 dager

STAVANGER
SENTRUM

NÆRINGSFORENINGEN
I STAVANGERREGIONEN

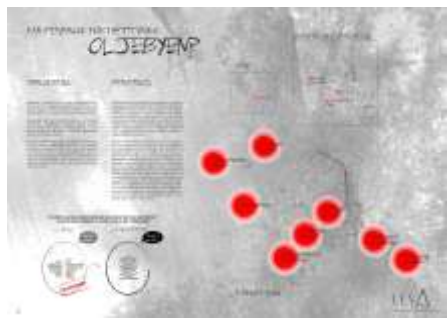
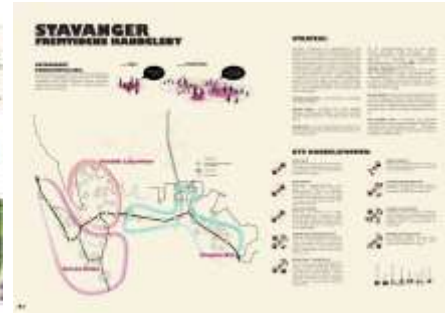
ALEXANDRIA AALGARD ARCHITECTS // ALLIANCE ARKITEKTER //
BRANDSBERG DAHL'S ARKITEKTER // HELEN & HARD // KAP //
LEVA URBAN DESIGN // LINK ARKITEKTUR // RAMBØLL //

REFERANSEGRUPPE NÆRINGS LIV // REFERANSEGRUPPE
BEBOERE

UNGDOMSSKOLER 500 ELEVER I 9. TRINN

IDE- OG KONSEPTUTVIKLING

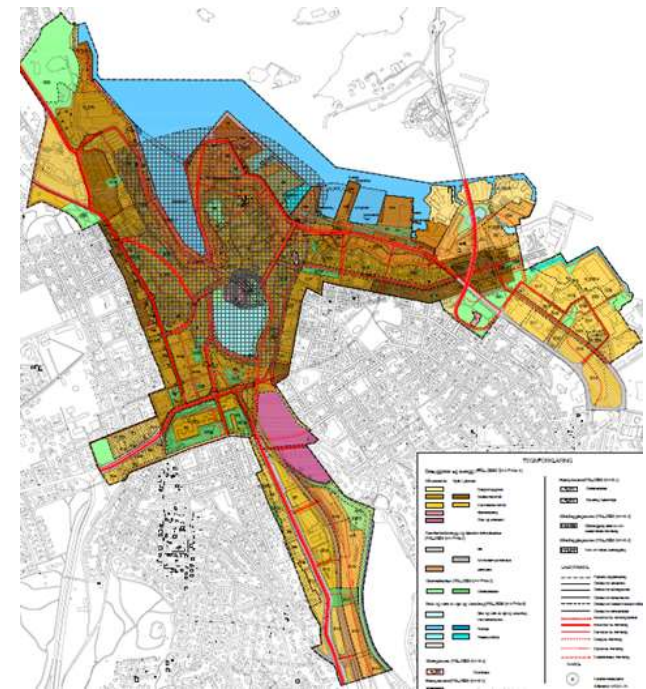

KDP STAVANGER SENTRUM

1. Avklare utviklingskapasitet og forutsetninger på kort og lang sikt
2. Styrke eksisterende og etablere nye byrom
3. Forbedre tilgjengeligheten for fotgjengere, syklist, kollektivtrafikk, osv
4. Etablere godt dimensjonerte, rett plasserte og dynamisk driftede parkerings
5. Holde sentrum trygt og rent

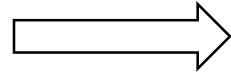
6. Styrke programmeringen av utleielokaler
7. Benytte midlertidige arrangementer mer aktivt som byutviklingsgrep
8. Støtte opp rundt initiativtagere, med rådgivning, stimulering og koordinering
9. Samordne åpningstid / service
10. Målrette kommunikasjonen (PR)
11. Ha et oppdatert og systematisert faktagrunnlag om status og utvikling

12. Etablere en sterk og profesjonell kollektiv satsningen på programmering, mv
13. Sikre kontinuitet og prioritet i utarbeiding og behandling av plan- og byggs.
14. Initiere en ambisiøs, langsiktig og solid prosjektutvikling og -realisering

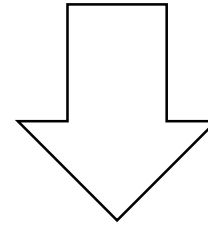

KDP STAVANGER SENTRUM

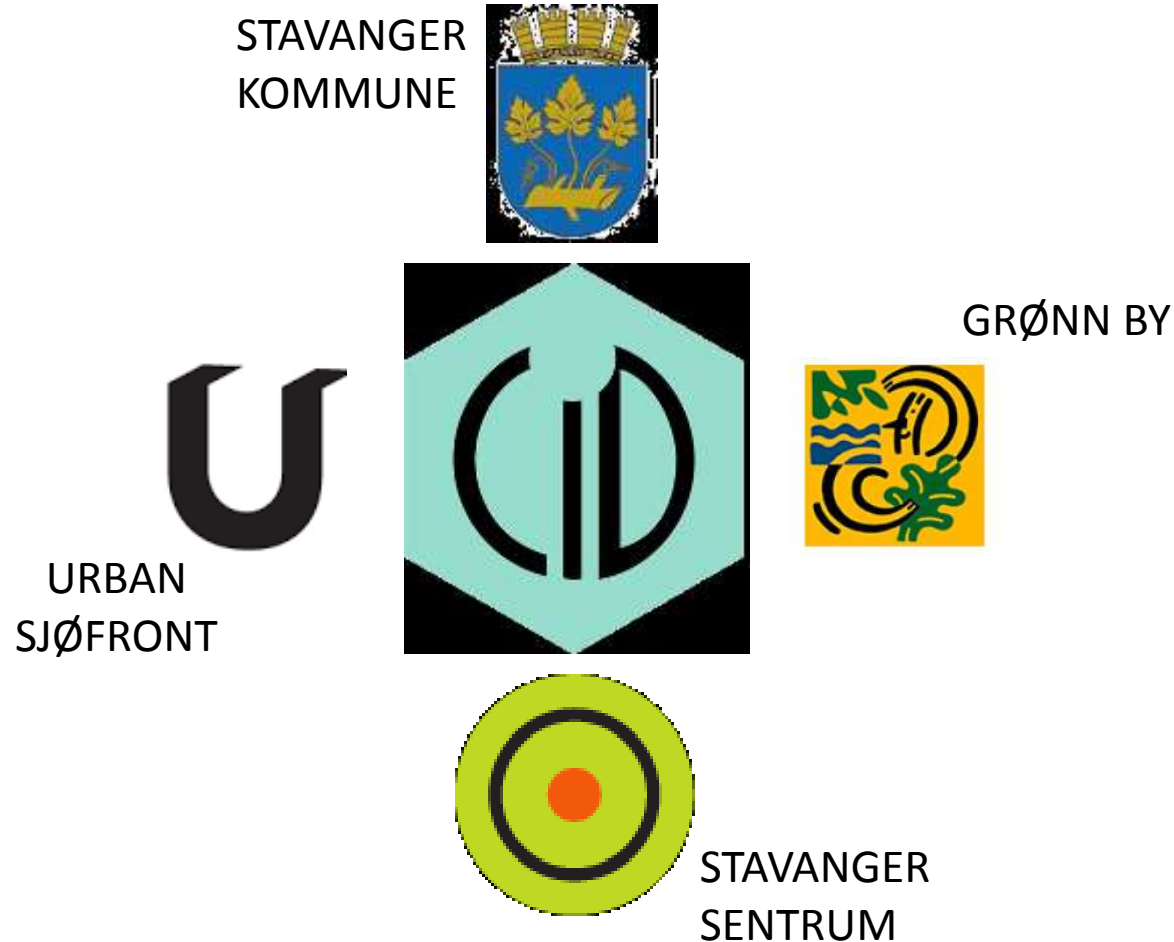

12. Etablere en sterk og profesjonell kollektiv satsningen på programmering, mv

CITY IMPACT DISTRICTS
STAVANGER SENTRUM

CITY IMPACT DISTRICTS

FoU prosjekt med fire likestilte eiere
Finansiert av KMD og partene
Styringsgruppe med 2 repr. fra hver eier
+ Kommunalutvalget
Pt. finansiert ut 2017

BID -> CID

BUSINESS -> CITY
IMPROVEMENT -> IMPACT
DISTRICT = DISTRICT(S)

Prosjektledelse - 75% stilling
- 25% stilling

Innsats fra partene
Samarbeid med øvrige aktører

CITY

Multifunksjonell byutvikling

ARBEIDSOMRÅDER / VIRKEMIDLER

PROGRAMMERING | FYSISK

ARRANGEMENTER | FYSISK

JAI! KONTOR | NYTT

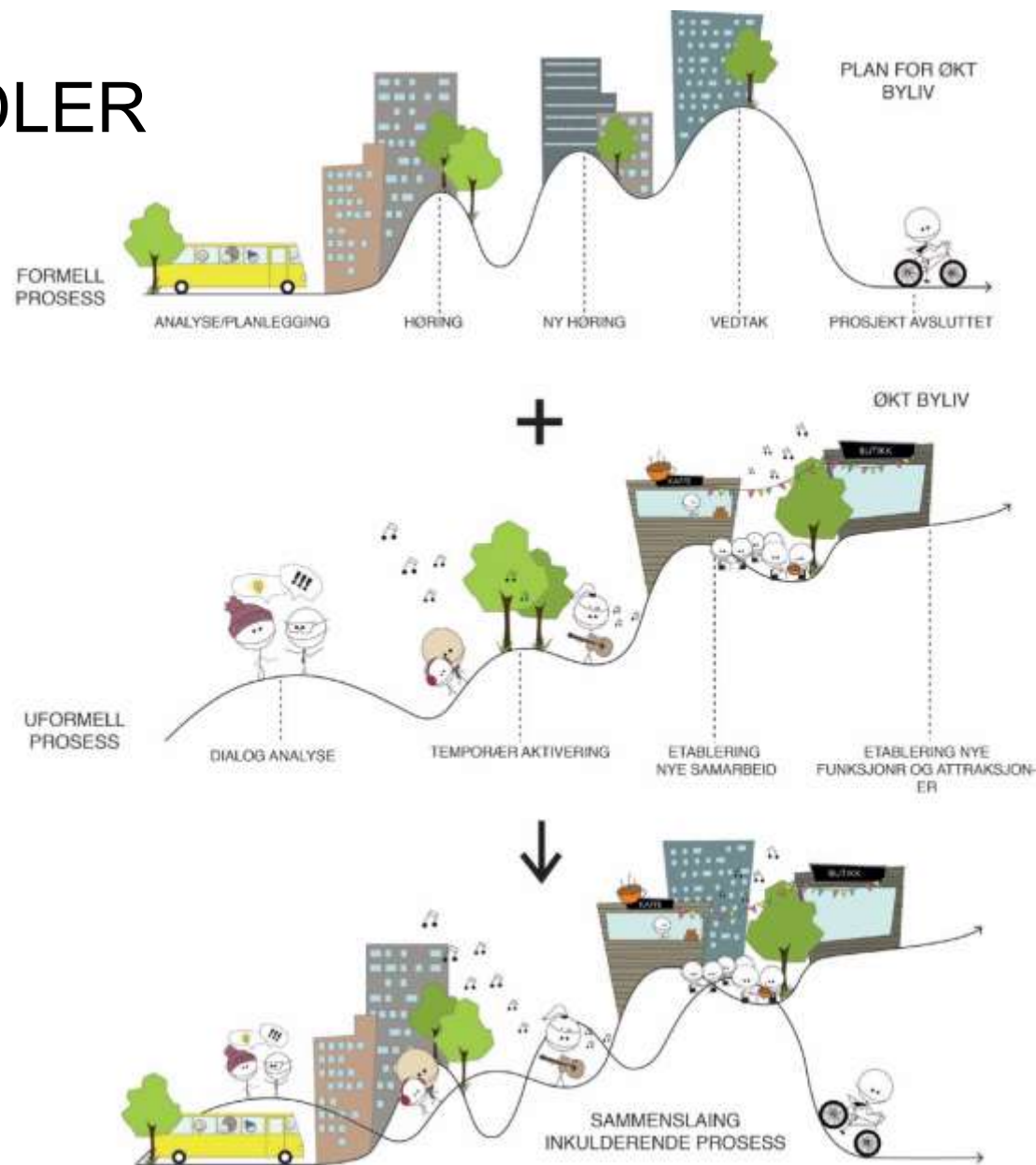
ÅPNINGSTIDER | TILGANG

KOMMUNIKASJON | NYTT

FAKTA | TILGANG

IMPACT

Engasjement og samarbeid gir resultat

(små brikker og lange linjer)

PROSJEKT: SØREGATA 30

Velkommen til Søregeata 30! På venstre kommunisjonsdel Ole Martin Lund, Elisabeth Signe Jørgensen i Grøn Ry, vinstjerke Anne Langstrand Espedal, prosjektleder Hilde Grøttum, vinstjerke Espen Tynset Mør og Endre Christl Sjøvaag vedtatt AS.
© 2023 Prosjekt & Markeds

Stuedøra i Søregeata åpen for alle

Åpningstider

Mandag - fredag: 10 - 19

Lørdag: 10 - 16

JAI KONTOR

ARRANGEMENTER

ÅPNINGSTIDER

KOMMUNIKASJON

PROSJEKT: SØREGATA 30

PROSJEKT: SØREGATA 30

NYT BYLIVET I STAVANGER SENTRUM
MED VÅR NYE TJENESTE:

Posehotellet

Vi har åpnet Posehotellet som tar vare på posene dine. Du kan hente ut glass, en matbit eller frokostbrot etter forløst, uten å måtte dra på felle handlepåse! Slipp det du har i hendene. Det er helt gratis. Du kan hente posene på vår hjemmeside eller ved påselevering.

HUDELSØRNING
Vi åpner posene dine hjem til deg, helt gratis! Posene du forlater blir kjørt hjem til deg dagen etter i Helselinnet 27 - 30.

Velkommen til Posehotellet i Sørregata 30. Åpning: 10 - 18 (16)

STAVANGER SENTRUM

Facebook: @stavangersentrum Instagram: @stavangersentrum Twitter: @stavangersentrum

PROSJEKT: MAT / GASTRONOMISKE STAVANGER

Arbeidsgruppen MATBYEN
"gjenopplivet"!

Tango / Fish & Cow, Sabi Sushi, Renaa, Region
Stavanger, Ostehuset, UiS, SESAM (SUS) mf.

PROGRAMMERING

ARRANGEMENTER

KOMMUNIKASJON

PROSJEKTER: MAT

UK kampanje (Region Stavanger / Innovasjon Norge)

Fra vugge til grav:

- Aktivitetsbok
- Sykehjem takeover

Gladmat

Spiselige bydel / byfest

Stavanger

By Norwegian

Norway's third city is best known as a hub for the oil and gas industry but don't judge it yet. It's also home to beautiful fjords, world-beating street art and plenty of craft beer – perfect fodder for a weekend break

Byrdi - Sofan Nævdal - Portraits - Staphania Mæky

The souvenir / FØNIX CHEESE

Not many cities have their own cheesemaking factory. In fact, Stavanger Ysteri claims to be the first in northern Europe. Attached to the city's food hall, Mathallen, which opened in 2014, the small factory processes more than 5,400 litres of organic milk, creating 200kg of Fønix – a delicious hard, blue cow's cheese – every week. For owner Lise Brunborg, cheesemaking is a labour of love, and she does everything herself, from shaping wheels to delivery by bike. (This might change now that she's won contracts with Hurtigruten Cruises and Maaemo, Oslo's three-Michelin-starred restaurant.) Before taking any home, do check customs rules for your country. But, given how nice it is, you'll probably have eaten your purchase by then, anyway. mathallen-stavanger.no

PROSJEKTER: MAT

The basics

- Stavanger is Norway's third biggest city, after Oslo and Bergen.
- Its name comes from the Old Norse for "stave" and "bay".
- Its population has grown since the 1930s, thanks to the oil discovery in the North Sea.
- Norwegian Fly to Stavanger from 12 destinations.

Sights of usby

Almost a thousand years ago, a group of monks came to the site (the ruins have since been known as the Three Sisters of Auld). The three giant staves represent the three kingdoms of Norway, which were united in AD 872 after the battle of the same name. In the summer, it's a popular picnicking and barbecuing spot.

Mountain builders

While hiking the various trails around the fjord, don't be in a hurry to think for those who have made their accessible. Norwegian Sculpture was first used to rebuild parts and streets in Norway's living culture since 2005, and there are several to mention over 100 locations. Norwegian TV producer NBE made a documentary about their work last year. It also describes their work as "creating history". The city's production is what we have built. [@nbe.no](#)

The key areas

Viggen
The harbour and city centre, Viggen ("bay") is a good place to orientate yourself. High-street shops and the main eateries can be found in the parklands that sit out to the sea, including Øvre Holmgate, the "colourful street" of gift and vintage shops.

Borthing
An inner-city suburb set back from the harbour, Borthing ("large hill") was redeveloped around the time of Stavanger's European City of Culture title in 2008. It's the city's newest hotspot, full of street art, restaurants and cafés – a food hall and microbrewery. Look out for live music gigs at St Peter's Church and the old police station.

Garden Stavanger
This picturesque area of wooden houses owes its existence to a city architect, who protested against its being for a new town plan post-WWII. Today its pretty white buildings, which date back to the 18th century, house several of the city's museums, including the Norwegian Canning and Stavanger Maritime museums.

Stavanger Out
Over the last three years, the city has been trying to turn the industrial Storno area into "design island" ("the little district"). Some of the most innovative food businesses have moved in, from craft beer bars (Brewery that go to do it and lunch venue Østhuset) to The Cheese House. [@stavr.no](#)

Pulp
Stavanger is located on Lysefjord, where you'll find all the boats (complete with three-million NOK) out there. There are three other fjords within 30 minutes' drive: the Hardanger, the Sogne and the Gaularfjord, so getting out on the water is a must.

The postcard

Odds are you've seen a picture of this spot – one of Norway's most famous fjord-land overhangs. Pulpit Rock (as it's known in English) is just a short boat-and-bus ride away from the city. Its flat-topped viewpoint, more than 600m above the Lysefjord, sorts people into two groups: those who feel the need to get as close to the edge as possible and those who really, really don't. There are even, in the case of the BASE jumping community, those who come to go over it, which is just maddest. [@rodne.no](#)

The chef

Tucked away in a tiny wooden house in Pedersgata, Sabi Omakase is a rare European sushi-ya bar of the kind usually found in Tokyo, where Roger Asaki Joya presides nightly over a real foodie experience. Just nine guests are allowed at each sitting, treated to rounds of immaculate sushi, handcrafted and matched with the best sake and wines. The local catch makes for unusual dishes, such as langoustines with miso and physalis or sea urchins from Lysefjord with Himalaya salt, truffle and soya. "Be open-minded," Joya tells his guests. [@rodne.no](#)

The street art

Stavanger is Norway's street-art capital – every October the Makt festival invites artists to decorate the city, leaving behind some impressive pieces. The most recent of these is Fyrtårnsgården's Monument to a Disappearing Monument – a 3m-tall homage to the declining oil industry painted on two oil silos. Others to look out for include the mini figures crafted by Slinkachu and posed around "balcony" air vents on the city's buildings, and Broken Column – 23 of Antony Gormley's familiar figures around town, all of them facing the sea. [@streetart.no](#)

The unlikely hit

Do the words "fish-canning museum" send a thrill through you? Likely not. But the Norwegian Canning Museum has an unlikely charm, from its shabby interior – an exact replica of the Stavanger factories that were once the world centre of the sardine industry – to a bewildering array of vintage labels, which give some insight into the 40,000 varieties of canned fish that were made here in the 19th century. Curator Piers Crocker gives an enthusiastic and enlightening tour; you can pit your canning skills against the those of the 1900s' workers (spoiler: you'll never be as speedy). [@museumborgen.no](#)

The stay

COMFORT HOTEL VANGRE
Cheap and cheerful (or as close to that as you get in Norway), this hotel comes with 24-7 refreshments, gym and even a secret roof terrace. Grab a beer from the bar downstairs and head to the sixth floor for incredible views across the hills, fjords and peninsulas of the landscape. Just keep an eye out for curious saagjåll. [@nordforholofel.no](#)

The kids

Turning heavy industry into child's play was something of a job for architects Helen & Hans, but their efforts in creating this park on Stavanger's waterfront have paid off. Adjoining the petrol museum, it's spread around the oil and gas industry and largely made from reclaimed and recycled equipment, complete with skate park and climbing walls. [@stovpark.no](#)

PROSJEKTER: MAT

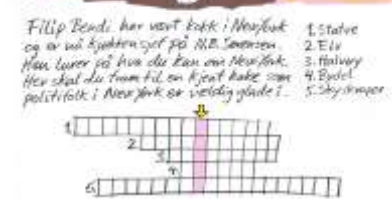
UK kampanje (Region Stavanger /
Innovasjon Norge)

Fra vugge til grav:

- **Aktivitetsbok**
- Sykehjem takeover

Gladmat

Spiselige bydel / byfest

PROSJEKTER: MAT

UK kampanje (Region Stavanger /
Innovasjon Norge)

Fra vugge til grav:

- Aktivitetsbok
- **Sykehjem takeover**

Gladmat

Spiselige bydel / byfest

Sykehjem-beboere fikk Michelin-mat

Stjernerrestauranten Re-Naa tok med seg kokker, servitører og fem retters middag for å besøke beboerne på Tasta sykehjem onsdag ettermiddag.

VIRKEMIDDEL: FAKTA OG KUNNSKAP

SUSTAINABILITY SCANDINAVIA
Harvard CGRC Fall Conference: Sustainability in Scandinavia

FROM NORWAY VIA HARVARD TO STAVANGER

1. Fredag 8. november 2015 arrangerer Harvard Graduate School of Design - Center for Green Buildings and Cities, sin Fall Conference med tittelen: Sustainability in Scandinavia.

2. Noen av stjerne med Element Arkitekter v/Cathrine Vignander (1), Sverre Fretvold v/Tine Hegli (2) og Helen & Hard v/Helen Stangeland (3) - med innledning og regi av Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo v/Cathrine Burter (4).

3. Som innledning til Kinnestrikken 6/112 har GIBSN BY invitert hele den norske delegasjonen til Stavanger og vi ønsker hjertelig velkommen til en kveldskonferanse om bærekraftig arkitektur.

Onsdag 20. januar 2016, kl. 19:00 - 21:00
Kulturhuset Solbergseter, Kinnestrikken 5

Her får vi presentert de foredragene som ble holdt på Harvard, i tillegg til delegasjonens erfaringer og refleksjoner fra oppholdet på Harvard og de mange skandinaviske bidragene.

Påmelding innen 18. januar, se påmeldingslenke nederst i e-posten. Ingen deltakeravgift.

Takk til Stavanger kommune, Sverre Fretvold, 2020Park, Berntsg Bøllig, Knut Smith Eidsdøl og Bjørndalshagen som har bidratt direkte til gjennomføring av arrangementet.

Foto fra Harvard: Justin Knight Photograph

Det er min by, det er din by, det er vår by. Bli med!

VIRKEMIDDEL: FAKTA OG KUNNSKAP

Virksomheter - Overordnet nivå

Velg virksomhetskategori (Hold CTRL for flere)

Filialer   Lokale virksomheter   Rederier   Sjøkøkken

Sum Omsetning (000 NOK)

	2014	2015
Lokale virksomheter	56 330 807	55 493 643
Inkludert Filialer	Ikke tilgjengelig	64 057 931

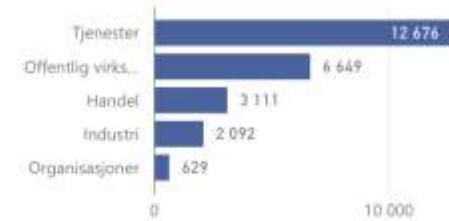
Årsresultatmargin

	2014	2015
Lokale virksomheter	3,62%	-2,39%
Inkludert Filialer	Ikke tilgjengelig	0,74%

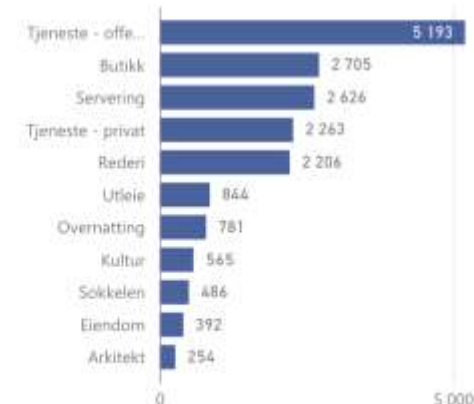
Klikk i kartet for å se resultater fra et område.

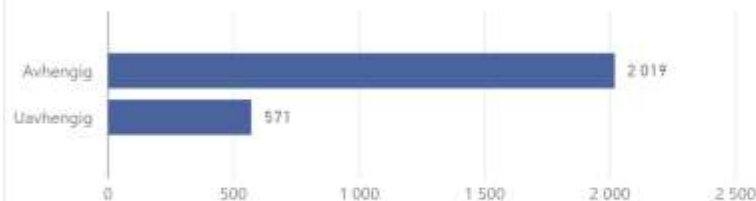
Antall Sysselsatte Bransjefordelt (NACE-kode)

Antall Sysselsatte Bransjefordelt (SVG-komm)

Antall Virksomheter etter hvor avhengig de er av tilgang til befolkning i Stavanger-regionen

Antall Bedrifter
2 619

Antall Sysselsatte
25 194

PROSJEKT: SMART CITY LIVE, fullskala bylaboratorium

Samarbeid med Nordic Edge, Lyse, Kolumbus mf.

Samarbeid om konseptutvikling og søknad til Klimasats

Tilsagn om forprosjektmidler

Sentrum delaktig i SMART-utviklingen

PROGRAMMERING

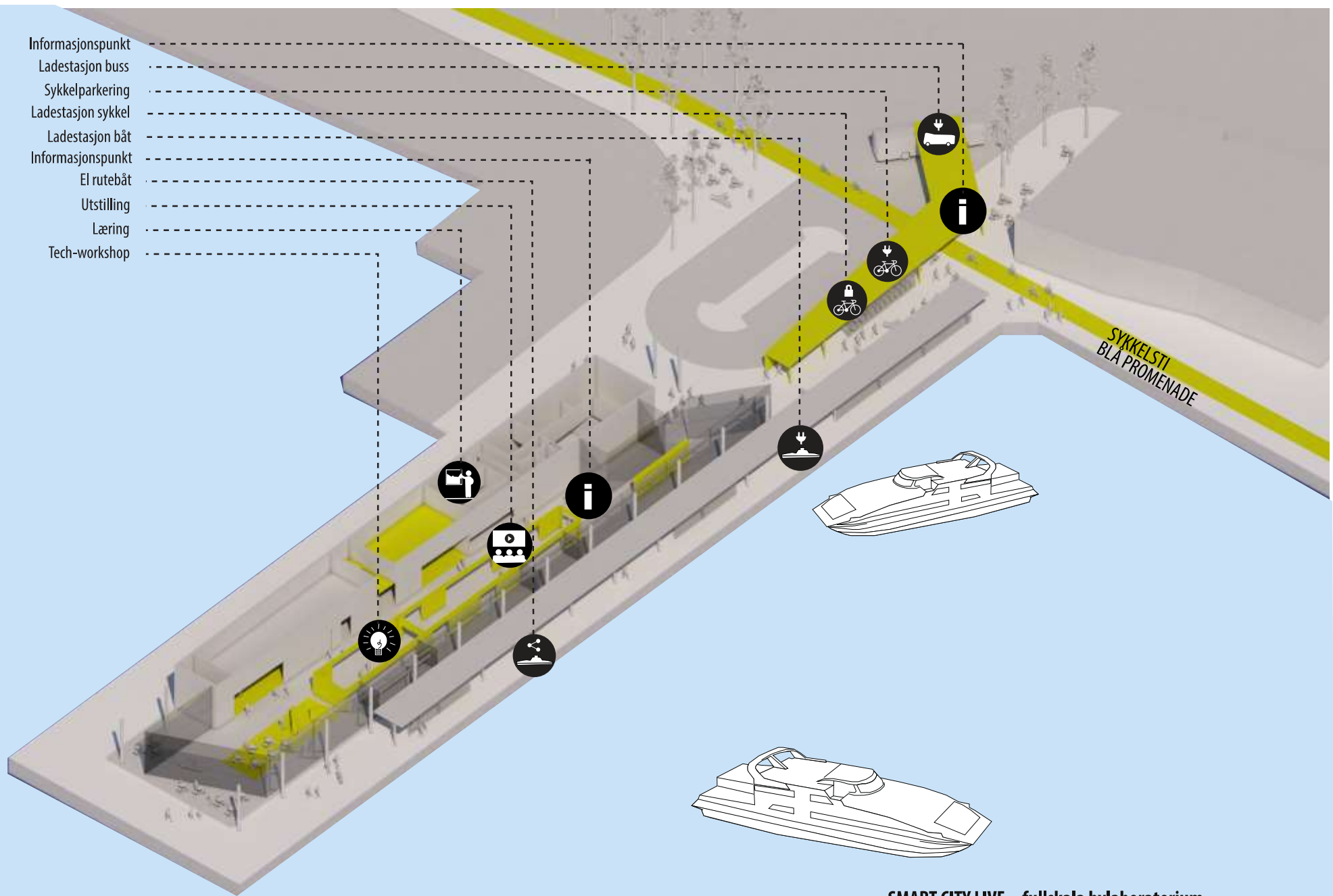
KOMMUNIKASJON

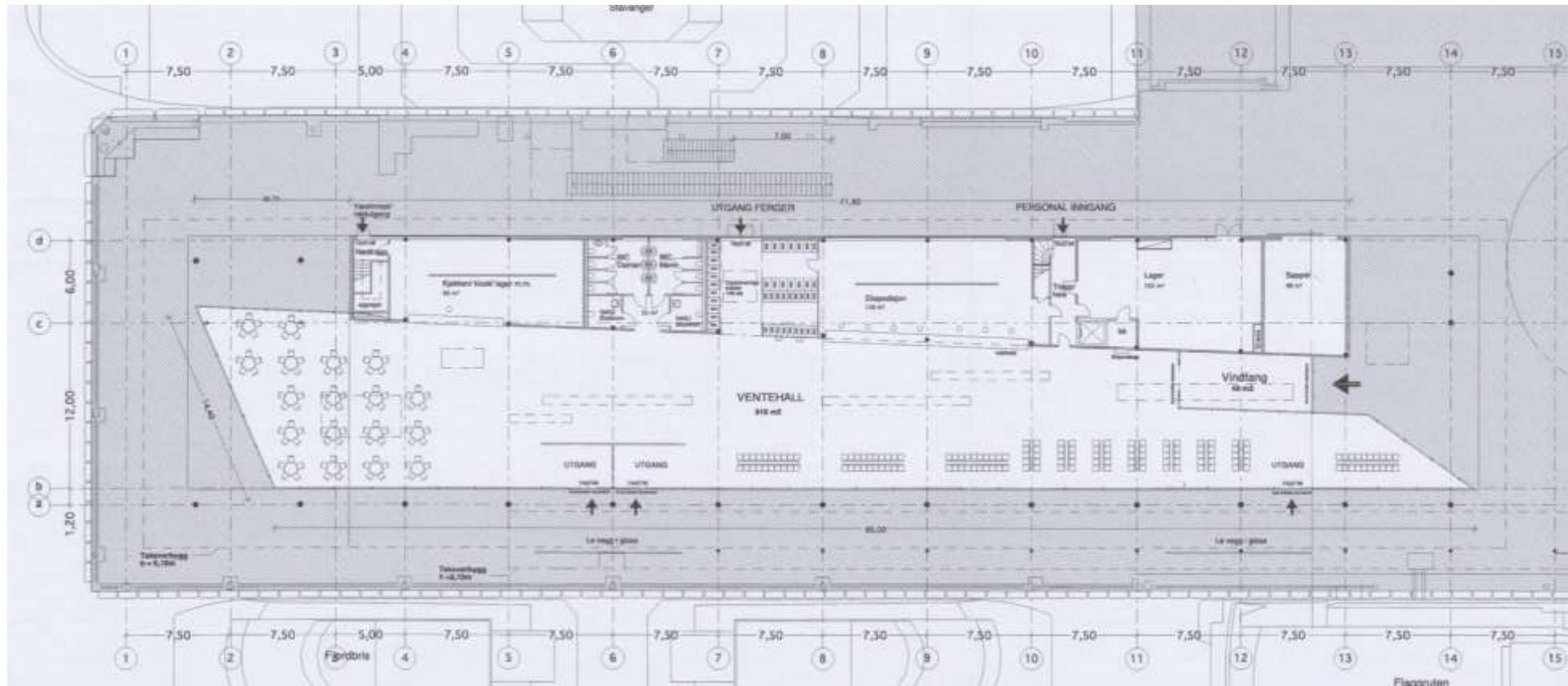
FAKTA

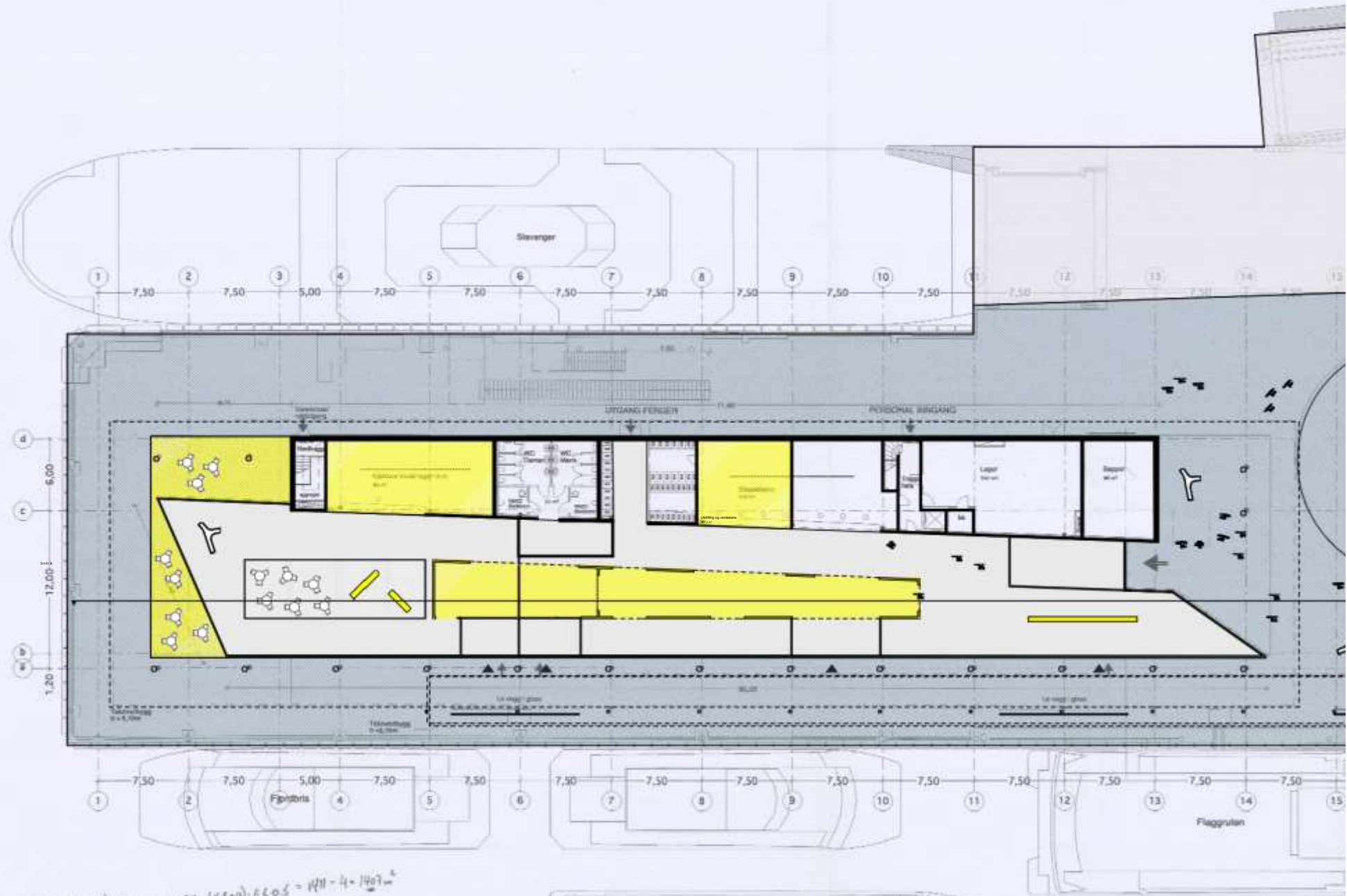

- Informasjonspunkt
- Ladestasjon buss
- Sykkelparkering
- Ladestasjon sykkel
- Ladestasjon båt
- Informasjonspunkt
- El rutebåt
- Utstilling
- Læring
- Tech-workshop

SMART CITY LIVE – fullskala bylaboratorium
VEDLEGG 4: FORELØPIG PROGRAM HUB FISKEPIREN

Formel: $15 \cdot 692 + (52 \cdot 11) \cdot 26 \cdot 0,5 + 2484 + (4,5 \cdot 4) \cdot 6,5 \cdot 0,5 = 1411 - 4 \cdot 1407 = 6$

PROSJEKT: KUNST

PROSJEKT: KUNST

☰ *Stavanger Aftenblad* ☰

FOTO: Tommy Ellingsen   BILDETEKST

På tur for å se gatekunst i Østre bydel

Noen foretrekker søndagstur i flokk. Som eksempelvis under årets første Nuart-tur i Østre bydel.

OPPGJORT: 11. SEP 2018 10:44 - PUBLISERT: 11. SEP 2018 10:44

PROSJEKT: BYROM

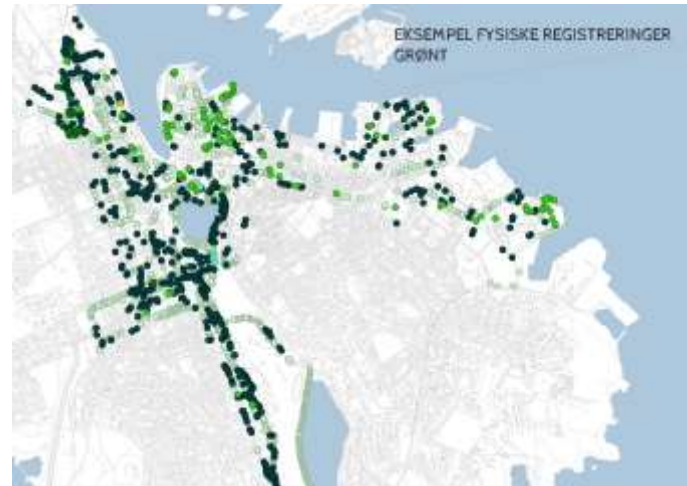
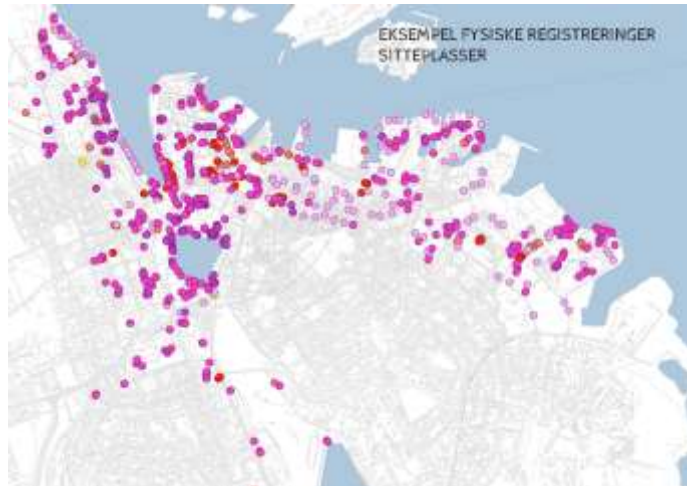

Registrering og analyse
Visjoner & strategier
Justering av retningslinjer
Programmering og forvaltning

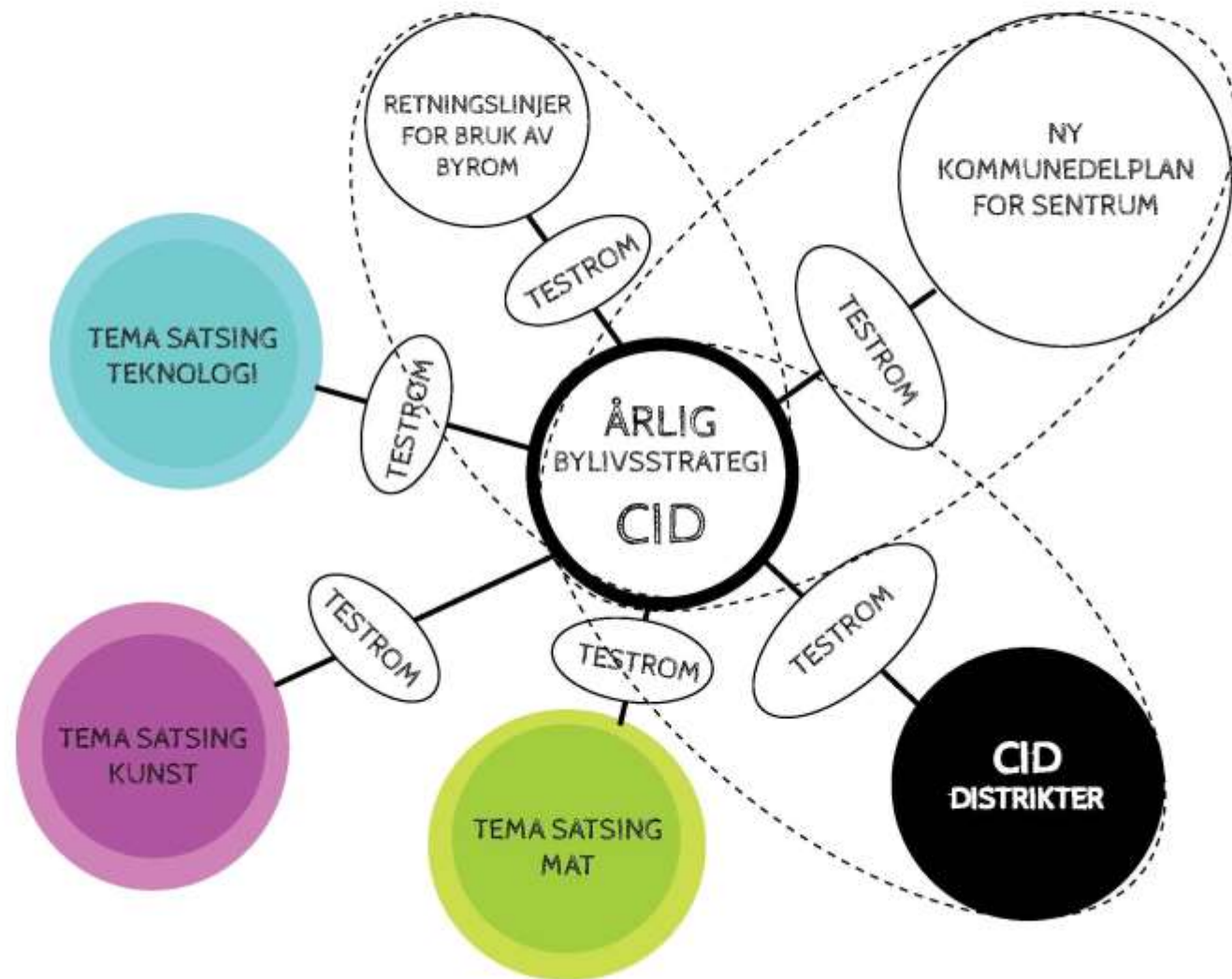
Samarbeid med Park & Vei

PROBLEMSTILLINGER:

- KUNNSKAP OM BYLIV- HVORDAN ER DET I DAG?
- Å LEGGE TIL RETTE FOR DET IKKE PLANLAGTE- NYE
- UTNYTTE OG AVDEKKE POTENSIALER
- STYRKE OG OPTIMALISERE DET EKSISTERENDE
- RETNINGSLINJER SOM VEILEDER, SIKRER OG LEGGE TILRETTE FOR ØKT BYLIV

ARBEIDSMODELL FOR ØKT BYLIV

BYROMSSTRATEGI
Tidl. Bykatalogen

BYLIVSSTRATEGI
Vitaliseringsplan

KDP Stavanger sentrum
Øvrige kommunedelplaner
(kultur, idrett mv.)
Delplaner og –prosjekter
(off/priv)
Fag-/kompetansemiljøer
(mat, smart, art .....)

BYROMSSTRATEGI
m/årlig rullering av handlingsprogram
(Vitaliseringsplan)

RETNINGSLINJER FOR BRUK AV BYROM

**PLAN FOR BEREDSKAP OG
MØBLERINGS-/AKTIVERINGSSONER**

Prosjektmidler
HØP
Distrikter
Delprosjekter -/planer
Fag-/kompetansemiljøer

DISTRICTS

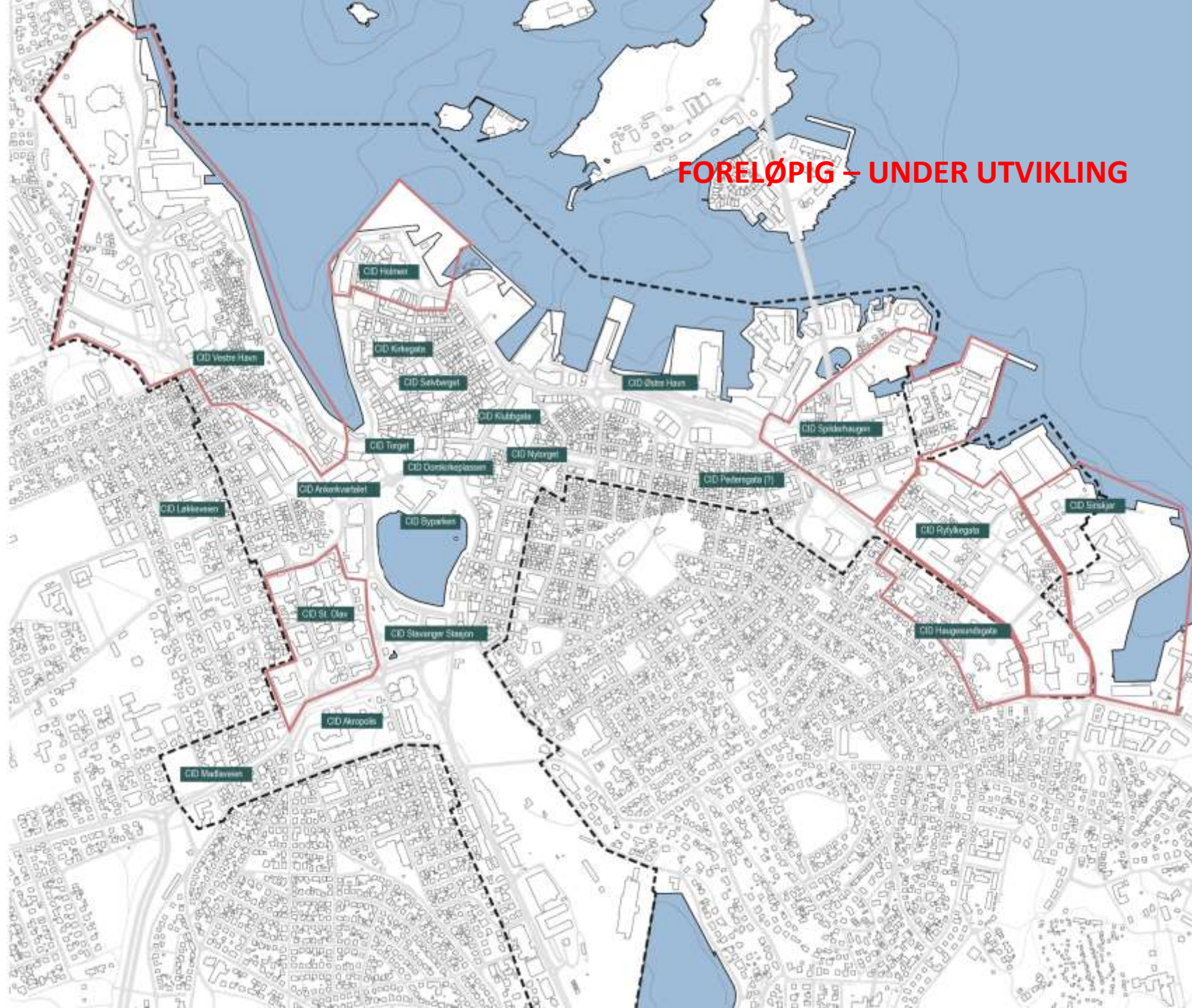
Nærområder med felles mål og trekkraft

(positiv konkurranse – som del av helheten)

MODELL FOR MER
BÆREKRAFTIG
OFFENTLIG-PRIVAT
SAMARBEID OM SENTRUM

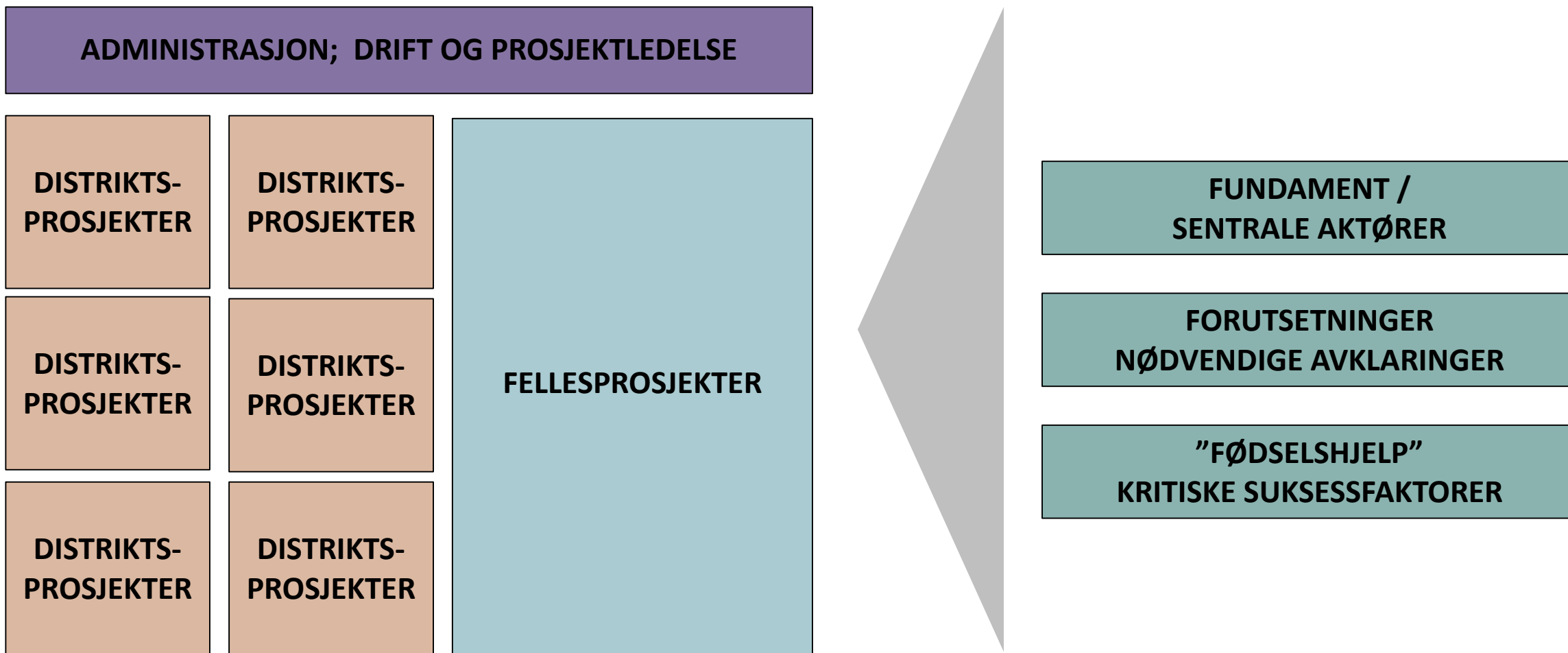
(utvikling og drift)

FORELØPIG – UNDER UTVIKLING

MODELL FOR BÆREKRAFTIG OFFENTLIG-PRIVAT SENTRUMSUTVIKLING

FORELØPIG – UNDER UTVIKLING

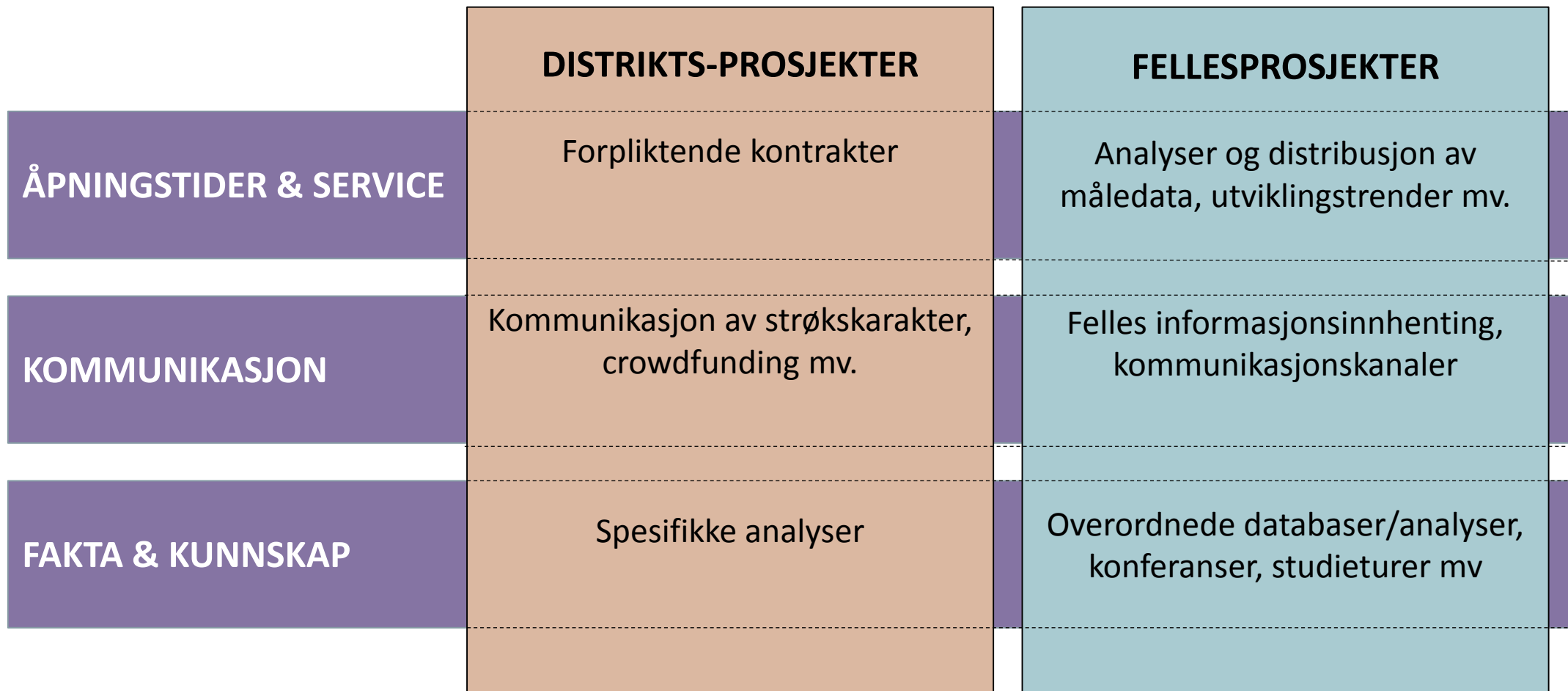
MODELL FOR BÆREKRAFTIG OFFENTLIG-PRIVAT SENTRUMSUTVIKLING

FORELØPIG – UNDER UTVIKLING

	DISTRIKTS-PROSJEKTER	FELLESPROSJEKTER
PROGRAMMERING	Aktiv programmering / strøkskarakter	Felles database (FDV) Trendanalyser
ARRANGEMENTER	Deler av større by-arrangementer Egenproduserte arrangementer	De største by-arrangementene Fellesløsninger (toaletter mv.) Felles profilering
JA! KONTOR	Intern nettverksbygging / mixsmatching	Felles servicekontor, møteplass og informasjonsdistribusjon

MODELL FOR BÆREKRAFTIG OFFENTLIG-PRIVAT SENTRUMSUTVIKLING

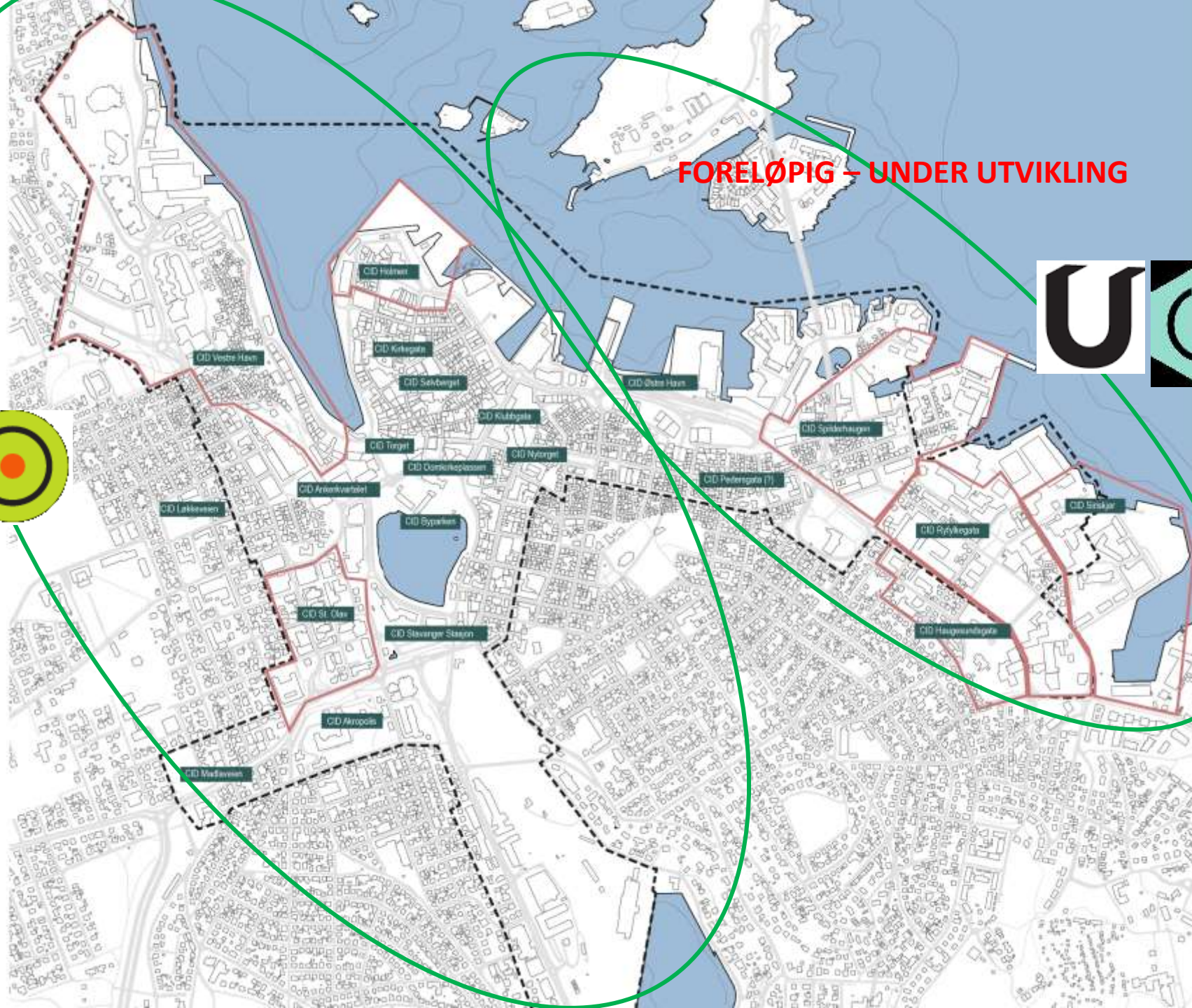
FORELØPIG – UNDER UTVIKLING

MÅL/LEVERANSE:

**MODELLEN SKAL VÆRE
KLAR/OPERATIV
TIDSNOK TIL
VIDEREFØRING I 2018**

FORELØPIG – UNDER UTVIKLING

- CID Holmen
- CID Kirkegate
- CID Sæviertel
- CID Klubbgate
- CID Torgel
- CID Damvirkplassen
- CID Nytorget
- CID Østervangen
- CID Pedersgate (7)
- CID Sjøvegan
- CID Rykkjebate
- CID Sjøvegan
- CID Rykkjebate
- CID Haugvannsbate
- CID St. Olav
- CID Slaverge Steen
- CID Akropolis
- CID Madaven
- CID Vestre Hamn
- CID Østervangen
- CID Lakkveien
- CID Arnekvintet
- CID Byparken
- CID Akropolis
- CID Madaven

PRISVINNER ..... MEN FORTSATT PÅ SØK!

STAVANGER FIKK PRIS FOR SENTRUMSUTVIKLING

Norsk Sentrumsutviklings Utmerkelse for strategisk sentrumsutvikling for 2016 ble denne uken tildelt Stavanger kommune og Stavanger Sentrum AS.

Liker Del 24 Tweet G+ 0 Del 1

Norsk Sentrumsutviklings Utmerkelse for strategisk sentrumsutvikling for 2016 ble denne uken tildelt Stavanger kommune og Stavanger Sentrum AS.

BEKJENTSKAP ØNSKES

Billett merk: Byliv!

Jeg heter CID og er et prosjekt i min beste alder - ung, ambisiøs og full av pågangsmot.

Min jobb er å gjøre bylivet i Stavanger sentrum enda bedre, slik at både du og mange andre ønsker å bo her, arbeide her eller besøke oss.

Jeg søker deg som har en dragningsmot byer som tiltrekker seg et mangfold av mennesker og som har egne tanker og konkrete ideer om hvordan du selv kan bidra til dette.

Alder, kjønn og interesser har ingen betydning, men du må være litt forelsket i Stavanger sentrum, ha pågangsmot, tale ærlige råd og være "sulten" nok til å finne løsninger som kan sette din ide ut i virkelighet. Din ide vil alltid være din idé! Det jeg kan bistå med er å være sparring-partner, gi råd om hvordan du kan gå videre og om hvem du eventuelt kan samarbeide med.

Er du den jeg leter etter? Send en e-post til kristin.gustavsen@sak.no.

CID CITY IMPACT DISTRICTS
STAVANGER SENTRUM

SKJEGATA 30
4006 STAVANGER
+47 922 07 555

City Impact Districts (CID) er et FoU-prosjekt, der Stavanger Sentrum AS, Urban Sjøfront AS, Sirkelen Grønn By og Stavanger kommune sammen jobber for en positiv sentrumsutvikling i Stavanger. Mandatet er å følge opp de virksomhetene i KDP Stavanger sentrum som ikke kan inngå i den juridiske delen av planen. Prosjektet er finansiert av partene og Kommunal- og Moderniseringsdepartementet.

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN!